

Četrtek, 2. aprila 2009

Pravica državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic

P6_TA(2009)0203

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o uporabi Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (2008/2184(INI))

(2010/C 137 E/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 18 Pogodbe ES in člena 45 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah („Listina o temeljnih pravicah“),
- ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2007 o izvajanju Direktive 2004/38/ES ⁽²⁾, v kateri je Komisijo pozval, naj nemudoma predstavi podrobno oceno izvajanja in pravilnosti prenosa direktive v državah članicah ter potrebne predloge, pristojnemu parlamentarnemu odboru pa je naročil, naj pripravi oceno težav pri prenosu direktive, izpostavi najboljšo prakso in ukrepe, ki bi lahko povzročili različne oblike diskriminacije med državljani Unije, ter se posveti vprašanju prostega gibanja,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. decembra 2003 o sprejetju ukrepov v zvezi z repatriacijo posmrtnih ostankov ⁽³⁾,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve z dne 13. junija 2008 ⁽⁴⁾, vprašalnika, poslanega nacionalnim parlamentom držav članic, in prejetih odgovorov,
- ob upoštevanju poročila o obisku zaprtih centrov za prosilce za azil in priseljence v Belgiji, ki ga je pripravila delegacija Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. februarja 2009 o izvajanju Direktive 2003/9/ES o pogojih za sprejem prosilcev za azil in beguncev v Evropski uniji: obiski Odbora LIBE v obdobju 2005–2008 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. julija 2008 o popisu Romov v Italiji na podlagi etnične pripadnosti ⁽⁷⁾, mnenja pravne službe Evropskega parlamenta o združljivosti oteževalnih okoliščin za državljane Unije, ki se v drugi državi članici zadržujejo nezakonito, in poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve o obisku delegacije v Italiji,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. februarja 2008 z naslovom „Peto poročilo o državljanstvu Unije (1. maj 2004 – 30. junij 2007)“ (KOM(2008)0085),

⁽¹⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁽²⁾ UL C 282 E, 6.11.2008, str. 428.

⁽³⁾ UL C 89 E, 14.4.2004, str. 162.

⁽⁴⁾ PE407.933v01-00

⁽⁵⁾ PE404.465v02-00

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2009)0047

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0361

Četrtek, 2. aprila 2009

- ob upoštevanju 25. letnega poročila Komisije z dne 18. novembra 2008 o spremljanju uporabe prava Skupnosti (2007) (KOM(2008)0777),
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. aprila 2009 o težavah in perspektivah v zvezi z državljanstvom Unije ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju poročila Agencije Evropske unije za temeljne pravice z naslovom „Homofobija in diskriminacija zaradi spolne usmerjenosti v državah članicah EU“,
  - ob upoštevanju poročila Komisije z dne 10. decembra 2008 o uporabi Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (KOM(2008)0840) (poročilo Komisije),
  - ob upoštevanju sklepov Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 27. novembra 2008 o prostem gibanju oseb: zlorabe in izkoriščanje pravice do prostega gibanja oseb,
  - ob upoštevanju sodb Evropskega sodišča v zvezi z državljanstvom Unije in prostim pretokom oseb, kot so zadeve C-127/08 (zadeva Metock), C-33/07 (zadeva Jipa) in C-524/06 (zadeva Huber),
  - ob upoštevanju osnutka vmesnega poročila z naslovom Primerjalne študije o uporabi Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki ga je zahteval Odbor za pravne zadeve in pripravilo evropsko združenje ECAS (European Citizen Action Service),
  - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in mnenja Odbora za pravne zadeve (A6-0186/2009),
- A. ker zgoraj omenjeno peto poročilo o državljanstvu Unije navaja, da je od 1. januarja 2006 približno 8,2 milijona državljanov Unije uveljavljalo pravico do prebivanja v drugi državi članici in ker milijoni državljanov Unije vsako leto potujejo po Uniji,
- B. ker je prosto gibanje bistveni del koncepta človekovih pravic in državljanstva Unije in predstavlja eno izmed temeljnih pravic in svoboščin, ki jo pogodbe priznavajo državljanom Unije,
- C. ker Direktiva 2004/38/ES uresničuje načela iz pogodb, saj državljanom Unije in njihovim družinskim članom ne glede na to, od kod prihajajo, omogoča prosto gibanje povsod po Uniji,
- D. ker so bile države članice dolžne Direktivo 2004/38/ES prenesti do 30. aprila 2006, Komisija pa naj bi svoje poročilo o uporabi direktive pripravila do 30. aprila 2008,
- E. ker po skoraj petih letih od sprejetja Direktive 2004/38/ES – sicer z nekaj zamude glede na roke iz direktive – končno prihajajo podatki o njenem prenosu in praktični uporabi,
- F. ker je Parlament že nekajkrat izrazil zaskrbljenost nad tem, kako določene države članice izvajajo pravico do prostega gibanja,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2009)0204

Četrtek, 2. aprila 2009

- G. ker je bil nedavno vzpostavljen konstruktivni dialog med Komisijo, Parlamentom in določenimi državami članicami,
- H. ker je na podlagi tega dialoga prišlo do nekaterih sprememb nacionalne zakonodaje zaradi njene uskladitve z zakonodajo Skupnosti,
- I. ker glede na poročilo Komisije prenos Direktive 2004/38/ES pušča grenak priokus, saj niti ena država članica ni učinkovito in pravilno prenesla celotne direktive in niti en člen direktive ni bil učinkovito in pravilno prenesen v vseh državah članicah,
- J. ker je iz poročila Komisije razvidno, da med številnimi drugimi ostajata dve glavni kršitvi temeljnih pravic državljanov Unije, zlasti kršitev pravice do vstopa in prebivanja družinskih članov iz tretjih držav in zahteva, da državljani Unije vlogi za izdajo dovoljenja za prebivanje priložijo dokazila, kot so delovna dovoljenja in dokazila o ustreznosti nastanitvi, ki jih Direktiva 2004/38/ES ne predvideva,
- K. ker je Komisija do sedaj prejela več kot 1 800 pritožb posameznikov, 40 parlamentarnih vprašanj in 33 peticij in je na tej osnovi obravnavala 115 pritožb in uvedla 5 postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi nepravilne uporabe Direktive 2004/38/ES,
- L. ker Komisija v poročilu zastopa stališče, da Direktive 2004/38/ES na tej stopnji ni treba spremeniti, pač pa je treba narediti vse potrebno za njeno pravilno izvajanje, za kar naj bi ustanovila posebno skupino strokovnjakov, pripravila vprašalnik in z njim zbrala informacije, podatke in primere najboljše prakse ter leta 2009 izdala smernice za reševanje problematičnih vprašanj in tako zagotovila polno in pravilno uporabo,
- M. ker so nekateri nacionalni parlamenti že odgovorili na vprašalnik Odbora za državljanske pravice, pravosodje in notranje zadeve ⁽¹⁾ in sta v nekaterih državah nanj odgovorila oba domova ⁽²⁾,
- N. ker so predstavniki nacionalnih parlamentov svoja stališča še dodatno lahko predstavili na skupnem srečanju parlamentarnih odborov o napredku na področju svobode, varnosti in pravice, ki je potekal 19. in 20. januarja 2009,
- O. ker je pravna služba Parlamenta, s katero se je na to temo posvetoval Odbor za državljanske pravice, pravosodje in notranje zadeve, ugotovila, da ustrezne določbe zakonodaje Skupnosti izključujejo nacionalno zakonodajo, po kateri se nezakonito zadrževanje državljanov ene države članice na ozemlju druge države članice šteje kot splošna oteževalna okoliščina pri kaznivem dejanju te osebe,
- P. ker so bila s sodbami Sodišča v zvezi z vprašanjem prostega gibanja, zlasti v zadevah *Metock*, *Jipa* in *Huber*, potrjena naslednja načela:
- državljan tretje države, ki je zakonec državljan Unije in spremlja ali se pridruži temu državljanu, lahko koristi ugodnosti v skladu z določbami iz direktive, ne glede na to, kje in kdaj je bila sklenjena njuna zakonska zveza in ne da bi bilo potrebno predhodno zakonito bivanje ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Avstrija, Belgija, Ciper, Češka republika, Grčija, Španija, Italija, Litva, Poljska, Romunija, Slovenija, Slovaška.

⁽²⁾ Belgija, Češka republika, Romunija

⁽³⁾ Zadeva *Metock*

Četrtek, 2. aprila 2009

- čeprav člen 18 Pogodbe ES in člen 27 Direktive 2004/38/ES ne izključujeta nacionalne zakonodaje, ki dopušča omejevanje pravice državljanu ene države članice do potovanja v drugo državo članico, zlasti na podlagi dejstva, da je bil iz te države članice zaradi „nezakonitega prebivanja“ pred tem vrnjen v domovino, če njegovo osebno obnašanje predstavlja resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo enemu od temeljnih interesov družbe in je omejevalni ukrep ustrezen za izpolnitev zelenega cilja ter za njegovo dosego ni pretirano omejevalen, in da nacionalno sodišče v postopku, sproženem pred njim, ugotovi, da je temu tako ⁽¹⁾,
- člen 12(1) Pogodbe ES je treba razlagati, kot da onemogoča, da bi posamezna država članica zaradi preprečevanja kriminala vzpostavila sistem obdelave osebnih podatkov, ki so lastni državljanom Unije, ki niso državljani te države članice ⁽²⁾,
- Q. ker je v zgoraj omenjenem poročilu o obisku zaprtih centrov za prosilce za azil in priseljence v Belgiji navedeno, da „pridrzanje državljanov Skupnosti v centrih za pridržanje za nezakonito prebivajoče državljane tretjih držav je osupljivo in nesorazmerno, predvsem, kadar se izvrši le zaradi preprostih upravnih prekrškov. Statistika belgijskih organov glede tega je zaskrbljujoča.“,
- R. ker je Svet za pravosodje in notranje zadeve v zgoraj navedenih sklepih z dne 27. novembra 2008 Komisijo zaprosil, naj v začetku leta 2009 pripravi obrazložitev izjavo s smernicami o uporabi Direktive 2004/38/ES in preuči morebitne druge ustrezne in potrebne ukrepe,
- S. ker so bila na osnovi zbranih informacij, zlasti na osnovi odgovorov nacionalnih parlamentov na vprašalnik Parlamenta, ki žal ni izčrpen in ne zajema vseh držav članic, in kot dopolnilo poročilu Komisije, izpostavljena naslednja osrednja problematična vprašanja:
- države članice strogo razlagajo pojme „družinski član“ (člen 2), „drugi družinski člani“ in „partner“ (člen 3), zlasti za istospolne partnerje in njihovo pravico do prostega gibanja v skladu z Direktivo 2004/38/ES ⁽³⁾,
- za vstop in prebivanje družinskih članov iz tretjih držav so upravne obremenitve neupravičeno velike ⁽⁴⁾,
- razlaga držav članic pojma „dovolj sredstev“ iz člena 7(1)(b) Direktive 2004/38/ES je pogosto nejasna, saj večina držav članic zahteva dokazila o zadostnih sredstvih; prav tako je v mnogih državah negotov pojem „nesorazmernega bremena sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici“ ter če in v katerih primerih se sprejme ukrep izгона državljanu Unije, ki je postal nesorazmerno breme (člen 14, uvodna izjava 10) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Zadeva Jipa

⁽²⁾ Zadeva Huber

⁽³⁾ Ciper, Italija, Poljska in Slovaška zakonske zveze istospolnih partnerjev ne priznavajo kot razloga za podelitev pravice do prostega gibanja, Poljska in Slovaška tudi ne priznavata registriranih partnerskih skupnosti, ne glede na to, če so potrjene v drugih državah članicah. Informacije v zvezi s tem, ki so jih posredovale Komisija, Agencija Evropske unije za temeljne pravice in nevladne organizacije še dodatno kažejo na pravno negotovost te tematike

⁽⁴⁾ Institucije EU so prejele že več pisnih pritožb in peticij, v katerih njihovi avtorji opozarjajo na nepripravljenost nekaterih držav članic, da bi v celoti priznale pravice družinskim članom iz tretjih držav. Kot primer naj navedemo, da zakonski predpisi Združenega kraljestva, Litve in Poljske družinskim članom, ki niso državljani EU, prepovedujejo vstop brez vizuma. Izjemno problematične so pravne in upravne ovire, ki vplivajo na družinske člane državljanov tretjih držav. Zakonodaja Združenega kraljestva družinskim članom, ki niso državljani EU, vendar so pridobili dovoljenje za prebivanje v drugi državi, onemogoča vstop v državo brez vizuma, upravni postopki Združenega kraljestva pa zaradi dolgih zamud in obširne dokumentacije, ki je potrebna pri obravnavi vlog za pridobitev dovoljenja za prebivanje za družinske člane iz tretjih držav, prav tako izjemno ovirajo uveljavljanje pravice do svobodnega gibanja. Državljan tretjih držav se v Estoniji soočijo s težavami, ko v državo poskušajo vstopiti z dovoljenjem za prebivanje, izdanim v drugi državi članici, poleg tega pa morajo družinski člani iz tretjih držav pri vlogi za izdajo vizuma plačati takso. V Italiji mora državljan tretje države, ki zaprosi za združitev družine, dokazati zakonitost izvora njegovih ali njenih finančnih sredstev, ki ne smejo biti nižji od letnega socialnega dodatka

⁽⁵⁾ Na primer v zvezi z italijansko zakonodajo, ki od državljanov EU zahteva dokazila o zadostnih sredstvih

Četrtek, 2. aprila 2009

- države članice izraz „resni/nujni razlogi v zvezi z javnim redom ali javno varnostjo“ razlagajo zelo različno, poleg tega pa se tudi od ene države članice do druge razlikuje in je nejasno, v katerih primerih in s kakšnimi razlogi lahko upravičujejo izgon (člena 27 in 28), kar lahko vodi v zlorabe (kot tarča izbrani državljani določene države članice) oziroma se zelo nejasno sklada z Direktivo 2004/38/ES (primer mehanizmov samodejnega izгона) ⁽¹⁾,
  - organi države članice gostiteljice od državljanov Unije pogosto zahtevajo, da jim predložijo neutemeljena dokazila, ki v Direktivi 2004/38/ES niso predvidena ⁽²⁾,
  - zakoni in praksa v zvezi z zlorabo pravic in navidezno sklenitvijo zakonske zveze,
- T. ker v nekaterih državah članicah obstajajo velike razlike pri osebnih dokumentih med državljani te države in državljani Unije iz druge države članice, ki imajo težave pri dokazovanju, da so državljani Unije s stalnim prebivališčem, kar v praksi resno ovira uveljavljanje njihovih pravic in njihovo vključevanje v družbeno in poslovno življenje,
- U. ker bi bilo treba slab prenos Direktive 2004/38/ES za izvajanje člena 18 Pogodbe ES v državah članicah obsoditi in ker je to stanje krivo ne le tega, da se slabi učinkovitost in nujnost direktive, pač pa tudi, da se ne uveljavlja ena ključnih pravic, na kateri temelji Unija in jo državljanom podeljujejo Pogodbe,
- V. ker so po sporočilu Komisije z dne 18. novembra 2008 o vplivu prostega gibanja delavcev v okviru širitve EU (KOM(2008)0765) v prvi fazi (1. januar 2007 – 31. december 2008) prehodnih ureditev mobilni delavci iz držav, ki so se EU pridružile leta 2004 in 2007, imeli pozitiven vpliv na gospodarstvo držav članic,
- W. ker štiri države članice iz EU-15 še niso odprle svojih trgov dela za delavce iz držav članic EU-8,
- X. ker je enajst držav članic Komisijo obvestilo o svoji odločitvi, da bodo od 1. januarja 2009 na svojih trgih dela še naprej uporabljale omejitve za državljane Romunije in Bolgarije,

Uporaba Direktive 2004/38/ES

1. poziva države članice, naj spoštujejo duh in črko člena 18 Pogodbe ES in člena 45 Listine o temeljnih pravicah, ki državljanom Unije podelujeta temeljno pravico do prostega gibanja, kot prednostno nalogo začnejo v celoti izvajati Direktivo 2004/38/ES in zlasti na temelju poročila Komisije in sodne prakse Sodišča brez odlašanja revidirajo in spremenijo zakonodajo in upravno prakso, ki je v nasprotju s predpisi ES; ugotavlja, da je več določb v zakonodaji večine držav članic v nasprotju s črko in duhom direktive, saj ogrožajo pravice do prostega gibanja in državljanstva Unije, in da nacionalni upravni postopki državljane velikokrat znatno ovirajo pri uveljavljanju njihovih pravic;

2. poziva države članice, naj v celoti izvajajo pravice iz členov 2 in 3 Direktive 2004/38/ES ne le za različnospolne zakonce, pač pa tudi za registrirane partnerje, člane gospodinjstva in partnerje, vključno z istospolnimi pari, ki jih priznava ena od držav članic, ne glede na njihovo državljanstvo in brez vpliva na njihovo nepriznavanje v civilnem pravu druge države članice, na osnovi načel vzajemnega priznavanja, enakosti, nediskriminacije, dostojanstva, zasebnosti in družinskega življenja; poziva države članice, naj upoštevajo, da direktiva nalaga obveznost priznavanja svobode gibanja za vse državljane Unije (tudi istospolne partnerje), ne nalaga pa priznavanja istospolnih zakonskih zvez; ob tem poziva Komisijo, naj izda stroge smernice, ki bodo črpale iz analize in ugotovitev poročila Agencije za temeljne pravice, ter naj spremlja ta vprašanja;

⁽¹⁾ Člen 235 italijanskega kazenskega zakonika na primer določa, da se izženejo neitalijanski državljani, obsojeni na dve ali večletno zaporno kazen

⁽²⁾ Ponekod (Grčija) lahko pristojni organi v skladu z nacionalnimi predpisi od državljanov EU ob prijavi zahtevajo kazensko evidenco, medtem ko v drugih državah članicah (na primer v Španiji in Belgiji) državljani drugih držav članic prejmejo posebno osebno izkaznico in dovoljenje za prebivanje. Nekatere države članice (Španija) državljanom EU poleg potrdila o prijavi izdajo tudi identifikacijsko številko za tujce, ki jo potrebujejo za delo ali vključitev v sistem socialne varnosti. V Italiji morajo državljani EU dokazati „zakonitost“ dohodkov

Četrtek, 2. aprila 2009

3. poziva Komisijo, naj pripravi ustrezne predloge v okviru stockholmskega programa, da se zagotovi prosto gibanje brez diskriminacije zaradi razlogov, naštetih v členu 13 Pogodbe ES, pri tem pa se opira na analizo in zaključke iz poročila Agencije za temeljne pravice;
4. poziva države članice, naj pri izvajanju pravice do prostega gibanja in bivanja državljanom Unije in njihovim družinskim članom, vključno z družinskimi člani iz tretjih držav, ne nalagajo neupravičenih upravnih obremenitev, če niso izrecno predpisane z Direktivo 2004/38/ES, saj so te obremenitve v nasprotju s pravom Skupnosti in neupravičena ovira pri uveljavljanju svoboščine, ki jo neposredno dodeljuje Pogodba ES, kar ni odvisno od tega, ali so zaključile upravne postopke; opozarja države članice, da so dolžne sprožiti upravne postopke, ki so vezani na uveljavljanje pravice do prostega gibanja, in jih poziva, naj spremljajo vse upravne in sodne odločitve na podlagi člena 3(2) direktive in poročajo o njih; opozarja države članice na njihovo obveznost, da olajšajo vstop družinskim članom državljanov Unije iz tretjih držav, da se jim omogoči normalno družinsko življenje v državi članici gostiteljici;
5. poziva države članice, v katerih obstajajo taki dokumenti, naj sprejmejo enako obliko za osebne dokumente za njihove državljane in državljane Unije iz drugih držav članic, ne glede na razlike, ki morajo biti zabeležene v dokumentih ⁽¹⁾;
6. poziva Komisijo, naj skrbno oceni, ali zakoni in praksa držav članic ne posegajo v pravice, ki jih državljanom Unije podeljujeta Pogodba ES in ta direktiva, ali državljanom Unije in njihovim družinam ne nalagajo nesorazmerne obremenitve, s čimer bi posredno omejili njihovo pravico do prostega gibanja, zlasti glede pojmovanja „zadostnih sredstev“, „nesorazmernega bremena sistema socialne pomoči v državi gostiteljici“, „(resnih/nujnih) razlogov v zvezi z javnim redom ali javno varnostjo“; oceni naj še, ali obstajajo in delujejo materialna in postopkovna jamstva, zaščita in sodno varstvo proti izgonu; opozarja, da je treba strogo razlagati vsakršno omejitev temeljne pravice prostega gibanja;
7. ugotavlja, da so državljani nekaterih držav članic in nekatere etnične skupnosti v posameznih državah članicah izpostavljeni napadom, in poudarja, da morajo te države članice izvajati Direktivo 2004/38/ES brez diskriminacije med državljani Unije in njihovimi družinskimi člani na podlagi katerega koli razloga iz člena 21 Listine o temeljnih pravicah; poziva Komisijo, Svet in vse države članice, naj zagotovijo zlasti, da ne v praksi ne v zakonodaji ne bo prihajalo do primerov diskriminacije zaradi državljanstva, rase ali etničnega porekla, in to spremljajo;
8. ugotavlja, da morajo biti ukrepi, sprejeti zaradi javnega reda ali javne varnosti, v skladu z načelom sorazmernosti in temeljiti izključno na osebnem obnašanju zadevnega posameznika; takšno osebno obnašanje mora predstavljati resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo, ki prizadene osnovne interese družbe; v zvezi s tem poziva države članice, naj sistematično preverjajo nacionalne razpise ukrepov z namenom zavrnitve vstopa, izdane za državljane Unije in njihove družinske člane ⁽²⁾; opozarja, da se na izjeme na podlagi javnega reda ne sme sklicevati iz gospodarskih razlogov ali splošnih preventivnih razlogov;
9. ugotavlja, da vse države članice še niso začele izvajati člena 35 Direktive 2004/38/ES, po katerem je možno sprejeti potrebne ukrepe za zavrnitev, prenehanje ali preklic pravic do prostega gibanja v primeru zlorabe pravic ali prevare (npr. navidezna sklenitev zakonske zveze), pod pogojem, da so ti ukrepi sorazmerni in nediskriminatorni in da se spoštujejo postopkovna jamstva; opozarja na možnosti, ki jih nudi ta člen;

⁽¹⁾ Upravni postopki, ki niso v skladu s pravom Skupnosti, imajo izjemno negativen vpliv na državljanske pravice. Tak primer je množenje različnih osebnih izkaznic in dovoljenj za prebivanje v državah članicah, zaradi česar je uveljavljanje pravice do prostega gibanja za državljane postalo zmedeno in utrujajoče. V Španiji da morajo državljani EU poleg potrdila o prijavi pridobiti tudi identifikacijsko številko za tujce, ki jo potrebujejo za delo ali registracijo v španski sistem socialne varnosti; v Franciji je poleg potrdila o prijavi, ki se izdaja državljanom Unije, še vedno treba pridobiti dvoimen prostovoljni naslov za prebivanje; v državah članicah, kot so Češka, Švedska in Belgija, pristojni organi zahtevajo dodatne dokumente za izdajo dovoljenja za prebivanje ali pa določajo pogoje, ki niso navedeni v direktivi

⁽²⁾ V estonski in madžarski zakonodaji pri ukrepu izгона ni jasno navedena izključitev iz gospodarskih razlogov. V madžarski in romunski zakonodaji sploh ni navedena izključitev na podlagi predhodnih kazenskih obsodb in splošnih preventivnih razlogov

Četrtek, 2. aprila 2009

10. poziva Komisijo, naj spremlja, kako se v praksi spoštuje člen 24 Direktive 2004/38/ES o enakem obravnavanju in prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva, v povezavi z uvodnima izjavama 20 in 31 navedene direktive ter členom 21 Listine o temeljnih pravicah, ki državljanom Unije in njihovim družinskim članom ob selitvi v drugo državo članico podeljujejo pravico do enakega obravnavanja, kot ga uživajo državljani tiste države članice v vseh zadevah, ki spadajo v področje uporabe Pogodbe ES, in države članice poziva k čimprejšnjemu sprejetju ustreznih ukrepov za takojšno odpravo pomanjkljivosti in kršitev prava Skupnosti;

11. poziva k razveljavitvi ali reviziji prehodnih ureditev, po katerih še vedno veljajo omejitve za prosto gibanje delavcev, državljanov držav članic, ki so se EU pridružile 1. maja 2004 in 1. januarja 2007, kar predstavlja znatno škodljivo diskriminacijo med državljani Unije; poziva, naj se preferenčna klavzula izvaja za vse državljane Unije in dokonča vzpostavitev notranjega trga;

12. poziva Komisijo in države članice, naj pri izvajanju Direktive 2004/38/ES upoštevajo morebitne diskriminacijske učinke uredb o socialni varnosti in dostopu do storitev splošnega interesa, ki bi lahko predstavljali ovire za prosto gibanje;

13. poziva Svet, naj opredeli strategijo, ki bo državljanom Unije in delavcem zagotavljala prosto gibanje in dostop na trg dela v državi članici gostiteljici, javnost pa naj obvešča o pozitivnih dosežkih in učinkih prostega gibanja državljanov in delavcev za države članice gostiteljice; poziva Komisijo, naj pripravi študijo, v kateri se bo opredelil sedanji in prihodnji primanjkljaj delovne sile na trgu EU ter morebitni prispevek delavcev iz vseh držav članic s polnim dostopom do trga dela EU k trajnostni gospodarski rasti;

14. poziva Komisijo in države članice, naj ponovno pregledajo omejitve, pridržke in časovne roke iz Direktive 2004/38/ES pri uveljavljanju pravice do prostega gibanja v skladu z določili člena 39 te direktive ter analizirajo učinek odprave sedanje diskriminacije med državljani Unije glede na njihovo polno uživanje pravice do prostega gibanja in pravic, ki po Pogodbi izvirajo iz državljanstva Unije;

Metodologija za zagotavljanje izvajanja

15. ugotavlja, da nezadovoljiv prenos Direktive 2004/38/ES kaže na dejstvo, da Komisija ni mogla zagotoviti, da bi države članice direktivo izvajale skladno in pravočasno, in obravnavati velikega števila pritožb državljanov v zvezi z uporabo direktive;

16. podpira predlagani pristop Komisije, ki temelji na stalnem in celovitem spremljanju izvajanja Direktive 2004/38/ES, pomoči državam članicam pri zagotavljanju polne in pravilne uporabe direktive v obliki smernic, ki bodo pripravljene v prvi polovici 2009, in na sprožitvi postopka proti državam članicam, kjer so zakoni in/ali praksa v nasprotju z direktivo; poziva Komisijo, naj oblikuje dosledno, učinkovito in pregledno politiko izvrševanja, ki bo zagotovila uveljavljanje pravic do prostega gibanja, in jo predloži Parlamentu; meni, da je pomanjkanje človeških in finančnih virov v Komisiji, namenjenih prenosu in uporabi direktive, zelo velika ovira za Komisijo, da bi lahko verodostojno spremljala uporabo direktive v vseh državah članicah, in zato tudi za poenoteno zakonodajo na področju, ki je tako pomembno za državljane Unije;

17. poziva države članice, naj sprožijo postopke za izvedbo smernic do konca leta 2009 in prilagodijo svojo zakonodajo in prakso ter naj smernice posredujejo vsem pristojnim organom in spremljajo njihovo uporabo;

18. poziva Komisijo, naj v svojih smernicah oblikuje skupna merila glede minimalnega zneska, ki šteje kot „dovolj sredstev“, in pojasni, na kakšni podlagi bi države članice morale upoštevati „osebne razmere zadevne osebe“ iz člena 8(4) Direktive 2004/38/ES;

Četrtek, 2. aprila 2009

19. poziva Komisijo, naj v svojih smernicah oblikuje enoten mehanizem razlaganja normativnih kategorij „javnega reda“, „javne varnosti“ in „javnega zdravja“ ter pojasni, zakaj je upoštevanje vprašanj, kot so obdobje prebivanja, starost, zdravstveno stanje, družinske in ekonomske razmere, socialna in kulturna vključenost ter vezi z izvorno državo, pomembno za odločbo o izgonu iz člena 28(1) Direktive 2004/38/ES;
20. prepozna omejitve za repatriacijo posmrtnih ostankov državljanov Unije in poziva Komisijo, naj pripravi kodeks ravnanja, ki bi ga države članice lahko upoštevale, da bi se zagotovilo, da je dodatek svobodi gibanja državljanov;
21. poziva Komisijo, naj poveča sredstva in uvede posebno proračunsko vrstico za podporo nacionalnih in lokalnih projektov, ki so namenjeni vključevanju državljanov Unije in njihovih družinskih članov, kot so opredeljeni v členih 2 in 3 Direktive 2004/38/ES, ki prebivajo v drugi državi članici;
22. poziva Komisijo, naj postavi rok za izvedbo smernic, po katerem bi bili sproženi postopki, ter zahteva, da se ga polno vključi in redno obvešča o stanju procesa;
23. poziva Komisijo, naj z ozirom na prosto gibanje oseb vzpostavi sistem vzajemnega ocenjevanja, ki bi ga izvajale skupine, sestavljene iz strokovnjakov, ki bi jih imenovala države članice in Parlament, ki bi mu pomagala Komisija in generalni sekretariat Sveta, temeljil pa bi na obiskih na kraju samem in bi ne posegal v pooblastila, ki so Komisiji podeljena s pogodbami;
24. poziva Komisijo, naj od držav članic zahteva redna poročila s statističnimi podatki v zvezi s prostim gibanjem, na primer o številu primerov, ko so bile zavrnjene pravice vstopa in prebivanja, ter opravljenih izgonov in razlogih zanje;
25. poziva države članice, naj pomagajo svojim državljanom, ki prebivajo v drugih državah članicah, tako da na svojih konzularnih in diplomatskih predstavništvi ponujajo vse potrebne informacije o prostem gibanju;
26. poziva Komisijo, naj preveri, ali v državah članicah obstajajo sistemi za obdelavo osebnih podatkov, specifičnih za državljane Unije, ki niso državljani zadevne države članice, in ali vsebujejo le tiste podatke, ki so potrebni za uporabo Direktive 2004/38/ES in njen prenos v nacionalno zakonodajo; poziva jo, naj preveri tudi, ali obstajajo podobni sistemi, katerih namen je boj proti kriminalu, in poziva tiste države članice, ki imajo takšne sisteme, naj jih pregledajo v skladu z zadevo Huber;
27. poziva tiste države članice, ki imajo zakone, ki niso v skladu z zadevo Metock, naj jih nujno pregledajo, ter poziva Komisijo, naj sproži postopke proti njim, če se ne skladajo;
28. pozdravlja namero Komisije, da bi med državljani Unije krepili zavest o pravicah, ki jim jih podeljuje Direktiva 2004/38/ES, in bi izdali poenostavljen vodnik za državljane Unije, pri čemer bi kar najboljše uporabili svetovni splet; države članice opozarja na dolžnosti, ki jim jih nalaga člen 34 direktive, da državljane obveščajo o njihovih pravicah v zvezi s prostim gibanjem; v tem smislu države članice poziva k ustanovitvi informacijskih uradov za pomoč v zvezi z uveljavljanjem pravice do prostega gibanja;

*

* *

29. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-